

Či sa škola lepší, alebo nie, rodič netuší

Informácia o pridanej hodnote vo vzdelávaní má riaditeľom škôl slúžiť na spoznanie kvality

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania nebude robiť rebríčky stredných škôl. Radšej bude školy informovať o ich pridanej hodnote vo vzdelávaní. Zatiaľ aspoň zo slovenského jazyka a literatúry.

Chceli by ste vedieť či stredná škola, na ktorej študuje vaše dieťa, sa vo vzdelávaní posúva ďalej, stagnuje, alebo sa zhoršuje?

Ako rodič sa túto informáciu dozviete iba pri dobrej vôli riaditeľa školy. Ten ju síce ako informáciu o pridanej hodnote vo vzdelávaní od Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) mohol už dvakrát dostať, no keďže ide o diskretnú informáciu, nemusí ju posunúť verejnosti.

Ak sa však riaditeľ rozhodne pri pozitívnom výsledku pochváliť na webe, nič mu v tom nebráni.

Pritom v zahraničí zverejnené dáta o pridanej hodnote vo vzdelávaní už niekoľko rokov využívajú pri výbere školy tak žiaci, ako aj ich rodičia. Od roku 1992 sa vo Veľkej Británii zverejňujú tieto údaje formou takzvaných výkonnostných rebríčkov škôl.

V Poľsku k zverejňovaniu pristúpili v roku 2012, stredné školy tak robia v online podobe.

Romana Kanovská, riaditeľka Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania, to zdôvodňuje tým, že informácia o pridanej hodnote vo vzdelávaní má riaditeľom škôl slúžiť na spoznanie kvality a efektivity vyučovacieho procesu v medziročnom porovnaní.

Zatiaľ je to možné len

o predmete slovenský jazyk a literatúra na stredných školách.

Je to o posune žiakov

Údaje o zisťovaní pridanej hodnoty vo vzdelávaní majú podľa odborníkov potenciál byť dosiaľ najlepšimi dátami, ktoré sú dostupné o slovenských školách.

Dôvodom je fakt, že nemerajú iba výsledky žiakov, ale to, ako sa dokázali žiaci na jednotlivých školách posunúť oproti ich počiatočnej úrovni.

Meranie pridanej hodnoty, ktoré už tretí rok robí Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania, má zatiaľ niekoľko obmedzení, vý-

“Vyššiu pridanú hodnotu môže poskytovať napríklad aj škola, ktorá nedosahuje najlepšie výsledky v externých maturitách, pretože prijala žiakov so slabším prospechom.

počet je robený iba pre stredné školy, ktoré ponúkajú štvorročné denné štúdium v slovenskom jazyku ukončené maturitnou skúškou.

Z výpočtu boli vylúčení žiaci osemročných gymnázií, žiaci bilingválnych štúdií či zdravotne znevýhodnení.

Romana Kanovská hovorí, že cez pridanú hodnotu vo vzdelávaní zo slovenského jazyka a literatúry sa školy dozvedia, či ich príspevok ku vzdelávaniu žiakov bol počas

Matematiku zatiaľ netestovali, lebo maturita z nej nie je povinná.

FOTO - TASR

Ich vstupné a výstupné výsledky zo slovenského jazyka a literatúry ústav prepája a škole potom dáva informáciu o tom, akú hodnotu za štvorročné obdobie pridala alebo nepridala svojim študentom.

Čo sa skrýva za pridanou hodnotou

Veľkosť pridanej hodnoty predstavuje rozdiel medzi reálnou a očakávanou priemernou úspešnosťou školy v externej časti maturity.

Je v nej zohľadnené, s akým vedomostným základom boli žiaci prijatí na strednú školu.

Vyššiu pridanú hodnotu môže poskytovať napríklad aj škola, ktorá nedosahuje najlepšie výsledky v externých maturitách, pretože prijala žiakov so slabším prospechom.

Veľkosť jej pridanej hodnoty však môže ukázať, že práve táto škola dokázala nadpriemerne zlepšiť študijné výsledky žiakov počas štyroch rokov.

„Pridaná hodnota nad úrovňou očakávania znamená nadpriemerný progres žiakov počas stredoškolského štúdia v predmete slovenský jazyk a literatúra. Naopak,

úroveň pod očakávaním signalizuje podpriemerný progres žiakov,“ ozrejmjuje Kanovská.

Do kategórie stredných škôl, ktorých pridaná hodnota vo vzdelávaní bola nad úrovňou očakávania vo všetkých troch meraniach maturantov v období rokov 2014 až 2016, patrí spolu 38 stredných škôl, z toho je deväť gymnázií a 29 stredných odborných škôl.

Čaká to aj základné školy

Takúto istú informáciu o pridanej hodnote vzdelávania, ale už rozšírenú na slovenský jazyk a literatúru aj matematiku, bude NÚCEM poskytovať aj základným školám.

„Aj to je jeden z dôvodov, pre ktorý sme zaviedli celoplošné testovanie piatakov. Výsledky tohto vstupného merania budeme prepájať s výsledkami týchto žiakov, keď budú základnú školu ukončovať v testovaní deviatakov,“ povedala Romana Kanovská.

Aj základné školy takto získajú spätnú väzbu o hodnote, ktorú svojim žiakom medzi vstupom a výstupom pridali.

Jarmila Horáková © SME

Gymnázia, ktoré dokázali za štyri roky nadpriemerne zlepšiť študijné výsledky žiakov

názov	obec	adresa
Gymnázium	Myjava	Jablonská 3/51
Gymnázium M: R. Štefánika	Nové Mesto nad Váhom	Športová 41
Gymnázium	Vráble	Školská 1232
Bilingválne gymnázium M. Hodžu	Sučany	Komenského 215
Gymnázium	Medzilaborce	Duchnovičova 13
Gymnázium Antona Prídavka	Sabinov	Komenského 40
Gymnázium	Košice	Srobárová 1
Gymnázium	Košice	Park mládeže 5
Gymnázium	Krompachy	Lorencova 46

Stredné odborné školy, ktoré dokázali nadpriemerne zlepšiť študijné výsledky žiakov

názov	obec	adresa
SOS	Bratislava	Račianska 106
Obchodná akadémia	Bratislava	Račianska 107
Pedagogická a sociálna akadémia	Bratislava	Bullova 2
Obchodná akadémia	Sereď	Mládežnícka 158
Obchodná akadémia	Senica	Dlhá 256
Obchodná akadémia	Trnava	Kukučínová 2
Stredná zdravotnícka škola	Trenčín	Branekého 4
Obchodná akadémia	Považská Bystrica	Jesenského 259
Obchodná akadémia	Prievidza	F. Madvu 2
Obchodná akadémia M. Hodžu	Trenčín	M. Rázusa 1
Obchodná akadémia	Bratislava	Nevádzova 3

Zdroj: NÚCEM, september 2016